IV 51231

The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod—za pravico in resnico—od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (No.) 127 — CHICAGO, ILL., PETEK, 1. JULIJA — FRIDAY, JULY 1, 1932 — LETNIK (VOL.) XLI

Razprava o platformi na konvenciji - Needinost Evrope

RAZLIČNA MNENJA DEMOKRATSKIH DELEGATOV GLEDE OMILJENJA, OZIROMA ODPRAVE PROHIBICIJE. — O PLATFORMI SO DELEGATI GLASOVALI PO SVOJEM LASTNEM PREPRIČANJU, BREZ OZIRA NA SVOJEGA VODITELJA.

Chicago, Ill. — V sredo se je vršilo ena najglavnejših zasedanj konvencije demokratske stranke, ki se vrši v tukajšnjem Stadiju. Tega dne so odločevali delegati, s kakim programom naj stopi stranka pred ameriško ljudstvo v volilni kampanji za predsedniško mesto.

Glavno točko programa je tvorilo seveda vprašanje, kako naj se odloči stranka glede prohibicije. Skozi celi čas, od kar se je pričela konvencija, se je opazovalo, da delegati niso naklonjeni strogi prohibiciji. Drugače pa so bila njih mnenja glede tega, v koliko naj bo stranka "mokra", precej različna. Mnogi so se zavzemali za to, da se glasuje za popolno odpravo 18. amendmenta, in da se dovoli takojšnje legaliziranje piva, drugi so zagovarjali bolj zmerno stališče, dočim so tretji priporočali načelo, ki bi sličilo tistemu, ki ga je republikanska konvencija sprejela. Pri glasovanju je bilo končno z velikansko večino sprejeto načelo, da se prohibicija popolnoma prekliče.

Razlika med sedanjo demokartsko in republikansko konvencijo je med drugim tudi ta, ker se glede platforme niso demokratski delegati postavili slepo za tistim, ki so ga mislili podpirati za predsedniško nominacijo, in potrdili vse, kar temu kandidatu prija, dočim so republikanski delegati prikimali k celotnemu programu, katerega je odobril Hoover.

Besedilo platforme, ki se je v sredo predložila konvenciji, je najkrajše vseh platform, kar kar ste jih kdaj napisali demokratska ali pa republikanska stranka. Obsega namreč samo 1300 besed, kar zavzame kako poldrugo kolono navadnega ameriškega časopisa, dočim se je republikansko raztegnilo preko cele strani na osem kolon. V zadnjem trenotku, predno je posebni odbor zaključil besedilo platforme, se je v njo sprejela še zahteva, da se morajo znižati izdatki federalne vlade za najmanj 25 odstotkov, in enako tudi izdatki posameznih držav in mest. Dalje stoji v njej tudi zahteva, da se skliče mednarodna konferenca, ki naj bi razpravljala o izboljšanju cene srebra.

—o—

TRIJE OTROCI UBITI V EKSPLOZIJI

Wheelock, Vt. — V novi hiši farmarja Roy Cloukia, v kateri je prebivala družina šele tri tedne, je v torek nastala eksplozija, ki je ubila tri otroke, stare od pet do osem let, četrti pa, star tri leta, je dobil nevarne poškodbe. Kakor se domneva, so eksplozijo povzročile eksplozivne snovi, ki so ostale v kleti, ko se je gradila hiša, o katerih družina ni nič vedela.

KONFERENCE SE RAZDIRAJO

Reparacijska konferenca se bo brezuspešno razšla. — Eanko tudi razorožitvena konferenca.

—o—

Lausanne, Švica. — Nič posebno presenetljivo ne učinkuje vest, da stoji tukajšnja reparacijska konferenca takorekoč pred svojim klavernim koncem. Na ducate podobnih konferenc se je že razbilo v času, odkar je minula svetovna vojna, in pravo čudo bi bilo torej, ako bi ravno ta konferenca tvorila izjemo.

V sredo se je francoska delegacija pripravljala na odhod domov .Angleži so sicer skušali ublažiti nasprotstvo med njo in nemško delegacijo, a prizadevanja so rodila malo uspeha. — Francozi namreč pravijo, da zahtevajo zastopniki Nemčije take stvari, na katere Francija absolutno ne more pristati, in da torej ne kaže drugega, kakor da se konferenca odloži za poznejši čas ,najbrž do jeseni.

Zahteve Nemčije so precej obsežne. Celotna verzajska mirovna pogodba se mora revidirati, pravi nemški kancler von Papen, načelnik nemške delegacije, in iz nje se morajo črtati vse točke, s katerimi se zapostavlja Nemčija. Ako se bodo namreč še vedno ločile države v zmagovalke in v premagane, se svetovno zaupanje ne more upostaviti, in pod takimi okoliščinami tudi ne more Nemčija sodelovati pri rehabilitaciji svetovnega gospodarstva. Poleg tega zahteva Nemčija tudi popolno črtanje reparacijskih plačil.

Enako prihaja vest tudi iz Ženeve, kjer se istočasno vrši razorožitvena konferenca, da se ne more priti do sporazuma glede Hooverjevega predloga in se bo morala zato konferenca odložiti za pozneje.

—o—

NEMČIJA IMA SVOJE GRAFTERJE

Berlin, Nemčija. — V torek se je završil najdaljši sodni proces, kar jih pozna nemška zgodovina, in izid njega je, da je bilo vtaknjenih več višjih uradnikov za več let v ječo. Škandalozna graftarska afera je prišla na dan l. 1929, ko se je berlinski župan Gustav Boess nahajal na obisku v Zed. državah. Poklican je bil takoj nazaj in kmalu po povratku tudi prisiljen, da je resigniral. Odkrilo se je, da je župan in več drugih mestnih uradnikov stalo v zvezi s tvrdko Sklarek, ki je zalagala mestno uslužbenstvo z uniformami, in potom njih korupcijskih mahinacij je mesto trpelo škode do pet milijonov dolarjev.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

PROSTOR, KJER SE VRŠI TEKMA V GOLFU

Slika predstavlja igrišče Canterbury golf kluba v Clevelandu, O., kjer se točasno, 30. junija, 1. in 2. julija, vrši tekma za prvaštvo v golfu.

V HBZ. ZMAGALA TREZNOST

Mr. Ivan Butkovič, zaveden narodnjak in vzoren katoličan, izvoljen glavnim predsednikom Zajednice.

—o—

Gary, Ind. — (Izvirno.) — Konvencija Hrvatske Bratske Zajednice, ki zboruje tukaj že tretji teden, je včeraj prešla na volitve glavnega odbora. Dosedanji glavni predsednik, Mr. Gazdič, je prejel nezaupnico in pri volitvah za glavnega predsednika je prodrl z večino Mr. Ivan Butkovič iz Pueblo, Colo., dobro znan tudi med Slovenci v Ameriki. Mr. Butkovič je član K.S.K.J., član Kolumbovih vitezov, delničar naše tiskovne družbe "Edinost", ter jako ugleden katoliški lajik iz zapada, ki vživa obilen ugled ne samo med Jugoslovani, marveč enako tudi med Amerikanci. Izvolitev Mr.Butkoviča za glavnega predsednika H.B.Z. je živ dokaz, da med Jugoslovani v Ameriki gineva socializem, kakor komunizem. Narod se trezni in vidi, da v radikalnih elementih nima drugega kakor zavajanje, zgago in neprilike. Zato narod obrača hrbet radikalizmu. In prav je tako!

Mr. Butkoviču prav prisrčno čestitamo na izvolitvi glavnim predsednikom Zajednice. Treba je le še, da pride treznost tudi v vrste naše narodne jednote in da se še tamkaj obračuna s socializmom, ki ni nič drugega, kakor v škodo slovenskega naroda v Ameriki.

—o—

KAZNJENEC ODŠEL "NA SPREHOD"

Joliet, Ill. — Kaznjenec Stanley Burzewski v tukajšnji Stateville kaznilnici je užival popolno zaupanje ravnatelja Hilla in vse v ravnateljevem uradu je bilo odprto zanj. Danes nima ravnatelj več tega "zvestega služabnika". V nedeljo popoldne, ko ni bilo nikogar v uradu, je Stanley oblekel najlepše ravnateljeve hlače, vzel iz blagajne $100, ter samozavestno odkorakal iz ograje v spremstvu dveh ravnateljevih psov. Paznikom pri vratih je dejal, da pelja pse na sprehod. Psi so se kmalu vrnili, Stanleya pa še danes ni nazaj.

KRIŽEM SVETA

— **Bangkok, Siam.** — Kralj je v torek podpisal novo ustavo, po kateri se znatno skrči njegova oblast in ki poverja ljudsko stranko z začasnim diktatorstvom. Baje daje nova ustava tudi ženskam volilno pravico.

— **Chicago, Ill** — Družba tukajšnjih nadzemskih železnic je napovedala konkurz in je postavljena pod federalno oskrbništvo. Vknjiženih dolgov je na njej 12 in pol milijonov in za 1930 ni še plačala davkov.

— **Istanbul, Turčija.** — Ljudska stranka je objavila svojo odločitev, da bo Turčija sprejela povabilo, da stopi kot članica v Ligo narodov.

— **Berlin, Nemčija.** — Kakor govore poročila iz Moskve, se je sovjetski svet ljudskih komisarjev odločil, da bo dal dovoljenje za novo telefonsko linijo, ki bo vezala Moskvo z New Yorkom preko Berlina in Londona.

—o—

PAPEŽEVEGA LEGATA STRAŽIJO

Armagh, sev. Irska. — Po zaključitvi evharistič. kongresa v Dublinu se je preteklo nedeljo odpravil kardinal Lauri, papežev legat, v tukajšnje mesto po službenih opravkih. Z ozirom na zadnje izgrede protestantov proti katolikom pa so progo, po kateri je potoval, skrbno zastražili, obenem pa je vlak tudi vozil po drugi progi, kakor je bilo sprva naznanjeno.

—o—

GROZILA MU SMRT V PESKU

Chicago, Ill. — 15letni Robert Bycroft se je v torek kopal na obali pri Montrose ave. Nenadoma pa se je deček pogreznil v droben pesek, iz katerega se ni mogel izkopati. Pogrezal se je vedno globlje, dokler mu ni voda segala skoraj do ust. Na njegovo kričanje so prihiteli drugi kopalci, ki pa mu niso mogli nuditi nikake pomoči. Šele ognjegasci so ga rešili iz nevarnega položaja. Okrog dečka so poveznili sod brez obojnega dna in nato iz njega s sesalkami izvlekli vodo in pesek. Potrebovali so cele tri ure, predno so mogli spraviti dečka na varno. Policija je nato kopališče zaprla kot nevarno občinstvu.

DROBTINICA PRIHRANKA

Z znižanjem plač bo vlada prihranila 160 milijonov.

—o—

Washington, D. C. — V torek je senatska zbornica sprejela zakon, s katerim se bo prihranilo federalni blagajni [illegible] enega leta okrog 160 milijonov dolarjev. Prihranek bo šel na račun vladnih uslužbencev, kateri bodo dobili brezplačne počitnice, ako imajo na leto nad $1000 plače. Tistim pa, ki dobivajo na leto več kot $10,000, se bo direktno odtrgalo na plačah od 10 do 20 odstotkov. Zakon postane veljaven, ko ga podpiše predsednik.

—o—

SMRT ZA SLEPARIJO

Moskva, Rusija. — Obdolženi, da so državo osleparili za pol milijona dolarjev, je bilo v torek pet uslužbencev tukajšnjih državnih trgovin obsojenih na smrt, sedem drugih pa na večletno ječo. Dokazalo se jim je, da so nezakonito na lastno roko prodajali živila za višjo ceno in poleg tega, da so tudi spekulante zalagali z blagom.

—o—

KOMUNISTIČNI KANDIDAT ARETIRAN

Los Angeles, Cal. — V tukajšnje policijske zapore je bil vtaknjen v torek Wm. Z. Foster, kandidat za predsednika Zed. držav na komunistični listi. Kljub policijski prepovedi je Foster odredil več političnih zborovanj, in ono tako zborovanje je četa policistov, močna 105 mož, razbila in kandidata aretirala.

—o—

ZLEPA SE JIH HOČEJO ZNEBITI

Washington, D. C. — Armada veteranov, ki se vedno tabori v tukajšnjem mestu, dela precejšnje skrbi kongresnikom. Da bi se jih na lep način rešili, je senat v torek odglasoval, da se tistim, ki se hočejo prostovoljno odpeljati domov, posodi denarja, kar ga je potrebnega za prevoz, in poleg tega še 75 centov na dan. Posojilo bi se jim odtegnilo od njih bonusa. — Križ je le, ker mnogi sploh nimajo nobenega doma.

Iz Jugoslavije.

RAZNE POŽARNE NESREČE: NA DOLENJSKEM UNIČIL OGENJ 12 OBJEKTOV — POŽARI V PTUJSKI OKOLICI IN DRUGOD PO ŠTAJERSKEM. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE IZ DOMOVINE.

Še vedno so ljudje praznoverni

Metlika, 15. junija. — Zaradi neumne vraže je postalo žrtev ognja celih dvanajst objektov v Križevski vasi pri Metilki. Kolikor je znano, se je godilo nekako takole: Posestnikova žena Marija Štefaničeva je šla nedavno nekega večera v hlev z loncem žerjavice, da po stari veri podkadi kravo, ki je nedavno povrgla in ki pojde prvič na pašo. Skoro je verjetno, da je pustila lonec z žerjavico v hlevu, ker so lonec po požaru še našli v zgorelem hlevu. Najbrže je pri kajenju padel kak ogorek v listje, posestnica pa tega ni opazila. Domača hčerka je prva opazila, da se iz hleva kadi in je poklicala mater, ki je odprla hlevska vrata, nakar je bruhnil iz hleva plamen in naglo objel sosednja gospodarska poslopja in hiši posestnika Štefanoviča in Pavloviča. Poleg obeh hiš je ogenj uničil še deset drugih gospodarskih objektov. V naglici se je ljudem posrečilo rešiti nekoliko pohištva in obleke ter živino in prešiče. Škoda je velika.

—o—

Trije požari v okolici Ptuja

V soboto, 11. junija, je izbruhnil ogenj v Braunšvajgu, pri posestniku Freliču, ki se je naglo razširil na poslopja posestnika Kosirnika, Lize Meglič in Katarine Forstner. Imenovanim posestnikom so zgorela vsa gospodarska in stanovanjska poslopja. — Drugi dan je zgorelo stanovanjsko poslopje posestniku Skuku v Lancovi vasi. Posestnik ima veliko škodo, ker ni bil zavarovan. Tudi v Župečji vasi je gorelo, pa so domačini ogenj kmalu pogasili in ni bilo posebno velike škode.

—o—

Strela

Med hudim nalivom in nevihto je udarila strela v skedenj posestnika Ivana Filipiča v Radomerju pri Ljutomeru in ga užgala. Sreča, da so ostala poslopja in hiša zgrajeni vsak za sebe in da so bile vsled dežja vse strehe mokre, drugače bi bila katastrofa hujša, tako je pa zgorel le skedenj in nekaj orodja. — V Martjancih pri Murski Soboti je posestniku Štefanu Kocjanu zgorela stanovanjska hiša in vsa gospodarska poslopja. Za vzrok požara navajajo, da je zažgal kak potepuh, ki je ponoči kadil cigareto in vrgel ogorek v steljo.

—o—

Nevarno se je prepirati

Poročajo iz Novega mesta, da je nedavno zadela kap posestnico Marijo Planinškovo, ko se je ravno prepirala s svojim možem. Moža so radi nagle ženine smrti menda celo zaprli, a ker je obdukcija pokazala, radi česa je žena umrla, so ga zopet izpustili na svobodo.

—o—

Obsojen, ker je izpremenil številko

Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo na mesec dni ječe in 120 Din kazni Antona Rajha iz Ključarovec, ker je na potrdilu, katerega je prejel od občinskega očeta za prevoz mrliča iz Lešnice v Ormož, iz številke 50 napravil številko 80 in so mu v Ormožu izplačali 80 Din namesto prvotno domenjenega zneska 50 Din. Zagovarjal se je, pa ni zagovor nič pomagal.

—o—

Nesreča v planinah

V družbi drugih turistov se je odpravil na Golico tudi 49-letni delavec Lojze Slamnik z Jesenic. Na Golici se je po nekem skalovju [illegible] in se potolkel ter si tudi zlomil nogo.

—o—

Zlata poroka

V župni cerkvi sv. Frančiška v Spodnji Šiški sta stopila pred okrašeni glavni oltar zakonca Jakob Kovač in njegova soproga, da sta obnovila zakonsko zvestobo, katero sta sklenila pred 50 leti.

—o—

Smrtna kosa

Na Rodici pri Domžalah je umrla Marija Koželj, trgovčeva soproga. — V Puštalu pri Škofji Loki je umrl Jožef Kalan, dijak petošolec, brat novomašnika Janeza Kalana. — V Breznici je umrl Urbanov oče. — Na Rodnah je umrl Ivan Leskovec p. d. Klemenc, star 90 let. — V Smokiču je umrl Janez Pogačnik, ki je svoj čas bival v Ameriki.

—o—

Oblak se je utrgal

Nad Zagrebom se je 7. junija utrgal oblak in izlila se je nad mesto tolika množina vode, kakoršne Zagreb že ne pomni dolgo. Med nalivom je padala tudi toča, ki je napravila po vrtovih veliko škode.

—o—

Z roko v cirkularko

V delavnicah drž. železnice v Mariboru je mizar Alojzij Suhadolnik po neprevidnosti prišel z levo roko do cirkularke, ki mu je posnela vse prste.

—o—

Razjarjena živina

50letni posestnik Jože Ložar iz Novih sel je gnal živino na vodo. Med živino je bil mladi bik, ki se je zagnal v Jožeta in ga tako premikastil, da mu niti zdravnik, ki so ga poklicali iz Broda, ni mogel več pomagati.

—o—

Izginil je

Brez sledu je izginil od doma 45letni mož Terezije Uršičeve iz Srebernika pri Sv. Petru pod Sv. gorami in se še ni povrnil. Najbrž se je kje ponesrečil.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Italijanska iredentistična propaganda

"Il Littorio Dalmatico," glavno glasilo za italijansko iredentistično propagando, ki izhaja v Zadru, objavlja skoraj v vsaki svoji številki poročila o propagandističnem delovanju "Dalmatinske akcije" ("Azione dalmatica"), ki ima svojo organizacijo v zvezi z organizacijo italijanskih vojnih prostovoljcev razpredeno po vsej Italiji in tudi po inozemstvu, kjerkoli so naseljeni Italijani v količkaj večjem številu. V zadnji svoji številki je zadarski list objavil celo kopico poročil iz raznih krajev Italije, ki jasno dokazujejo, kako se podžiga italijanski narod ob sodelovanju službene fašistične stranke ter njenih in državnih oblasti predstaviteljev za iredentistično misel odtrganja Dalmacije in drugih primorskih krajev od Jugoslavije.

Tako je po poročilu zadarskega lista predsednik padovanske skupine "Dalmatinske akcije", Giuseppe Solitra pred mnogoštevilnim občinstvom predaval o italijanstvu Dalmacije in preklinjal Jugoslovane, ki skušajo utajiti italijanski značaj te "italijanske pokrajine" in ga oskrunjajo s svojo navlako, kakor n. pr. Meštrovičevim Gregorijem Ninskim v splitski Dioklecijanovi palači. Občinstvo je navdušeno ploskalo govorniku, zlasti pa tedaj, ko je omenjal "italijanski patriotizem Dalmatincev".

V Arezzu je predaval o "jadranskem apostolatu Italije" prosluli dalmatinski iredentist, kateremu pa se je nekdaj očitalo "avstrijakantstvo", sedanji italijanski senator conte Antonio Cippico. Preden je prišel na stvar samo, se je spominjal nekega Arečana, Tommasa De Basii Venulija, ki je pred vojno deloval za "italijansko Dalmacijo". Cippico je potem izvajal, da Italijani ne žele vojne, vendar pa mislijo, da pravica narodov prej ali slej zmaga, samo če imajo trdno voljo. Kaj je hotel reči s tem, pač ni treba razlagati.

V Trentu je prof. Brusaco predaval o Dalmaciji. Trdil je, da je Dalmacija vsa prepojena z italijansko zgodovino in umetnostjo, in je potem navajal imena in dejanja dalmatinskih iredentistov. Zaključil je z vzklikom "italijanski Dalmaciji".

Veronska skupina "Dalmatinske akcije" je tekom tekočega leta priredila celo vrsto iredentističnih manifestacij. V mesecu januarju se je vršilo predavanje o italijanstvu Dalmacije pod okriljem fašističnega kulturnega zavoda. V februarju je bilo ravno tam predavanje o italijanskem iredentistu Bajamontiju, zadnjem italijanskem splitskem županu. V marcu so se vršila propagandistična predavanja v vseh veronskih šolah, sedaj pa se pripravljajo nova peradvanja za fašistično dijaštvo in mladinske fašije.

Toliko v eni sami številki zadarskega lista. In to gre od številke do številke, kakor gre iredentistična propaganda od kraja do kraja, a vse, da bi čim prej nad jugoslovansko Dalmacijo, nad jugoslovanskim Primorjem, nad jugoslovanskim Jadranom zavihrala italijanska trobojnica. Tako razumejo v Italiji "miroljubnost" in "dobro sosedstvo"!

—o—

Razmere na Grškem

Velika gospodarska kriza, ki duši ves svet, je prav močno stisnila tudi Grčijo. Krčevito se je trudilo vodstvo njene državne politike, da obvaruje državo pred hujšimi pretresljaji. V ta namen je poseglo po sredstvih, kakor se uporabljajo danes tudi drugod: odredilo je omejitev odtoka denarja v inozemstvo, štednjo na vseh koncih in krajih, posegajočo tudi v skrajno skrčenje državnih izdatkov, znižanje plač itd., poleg tega pa tudi patriotično zbiranje zlatih in drugačnih dragocenosti, katerih vrednost naj bi pripomogla, da se zaupanje v državno finančno moč obnovi in utrdi.

Stiska gospodarske in posebno še finančne krize pa se s tem ni mogla bistveno omiliti, kaj šele odpraviti. In tako je končno nastopila vladna kriza, ki se je napovedovala že dolgo. Venizelos, šef vlade, je podal demisijo svojega kabineta.

Venizelos se je o priliki svoje demisije po pravici pritoževal, da so šefi strank, namesto da bi, uvidevajoč težkoče finančne politike, podprli njegov trud, ki je stremel za utrditvijo vrednosti drahme ter za preprečenjem padca državne valute, z vso silo nasprotovali njegovim sanacijskim ukrepom. Venizelos je užaljen nad kritiko nasprotnih strank, ki so porabile priliko finančne in gospodarske krize, da so na vso moč navalile na vladajočo stranko ter nanjo zvračale vso odgovornost, namesto da bi pomagale pri sanaciji. Venizelos, preizkušeni vodja grške nacijonalne politike, ki se more ponašati, da je trikrat rešil domovino v najhujših težavah, pa je vselej za to žel samo nehvaležnost, se je zahvalil šefom ostalih političnih strank za tako komodno postopanje ter kratko malo — odstopil.

V grški opoziciji je treba ločiti republikanski in monarhistični tabor. Venizelos se je pritoževal zlasti, da ga niso podpirali republikanci, zato jim sedaj prepušča, da si sestavijo sami koncentracijsko vlado, on sam pa želi zapustiti politično areno ter oditi v inozemstvo, najprej kot diplomatski predstavnik Grčije pri mednarodnih konferencah v Ženevi in Lozani. Za opozicijonalne stranke nastopa sedaj moment, da pokažejo svojo sposobnost. Ali za monarhiste je že sedaj precej jasno, da se bodo take prilike skrbno ogibali. Zakaj njim je kriza močno pogodu in neuspeh venizelistične politike kakor nalašč. Ljudska stranka, ki jo vodi Tsaldaris, neizprosen nasprotnik republike ter Venizelosa, ki se po pravici smatra za njenega poglavitnega predstavitelja, upa, da bo požela uspeh finančne ter gospodarske krize ter potegnila ozlovoljene volilce na svojo stran, kar bi moglo pomeniti zopetno obnovo monarhističnega režima. Zato bi bil Tsaldaris šele takrat pripravljen vstopiti v vlado, ako bi ta vstop pomenil razpust parlamenta, ki imajo v njem venizelisti absolutno večino, ter razpis novih volitev, v katerih bi kriza pognala volilce zoper nosilce dosedanjega režima.

"AMER. SLOVENEC" KRATKOČASI NAŠE PREMOGARJE

Silverton, Colo.

Cenjeni g. urednik. Prosil bi vas, da tega mojega dopisa ne vržete v koš, ampak ga spravite v list. Majnarska roka je pač trda in okorna in nam ni mogoče tako napisati, kakor bi radi. Delam več milj pod zemljo v majni, ki je oddaljena kakih šest milj od Silvertona, v hribih. Ta majna je edina v tem kraju, ki je delala zadnjo zimo in dela to leto. Imenuje se Shenadoah Divies Mining Co. Tukaj jo imenujejo Mayflower Mine. Sicer je pa vseeno, kako se imenuje, da nam le da kaj zaslužiti v tem nesrečnem času depresije. Dela nas okoli 130 mož in so med delavstvom zastopane vsakovrstne narodnosti. Tudi nekaj Slovencev nas dela tukaj, samo dolg čas nam je, posebno ker je že mesec junij, mi smo pa še okoli in okoli zagrnjeni s snegom, ki je po teh hribih morda že 50 let star, ali pa tudi še več. Sneg že niti bel ni več, menda je od same starosti že kar posivel. Sicer ga pa tudi ne hodimo preveč ogledovat, ki je vedno z novim zakrit.

Nadalje bi vas g. urednik prosil, da bi mi poslali Amerikanskega Slovenca, da si bom z njim nekoliko dolg čas preganjal, kadar ne delam, ko bom bral novice iz širne Unije kakor tudi iz starega kraja, katerih bi itak drugače ne zvedel v tem pustem kraju. Zato vam v ta namen pošiljam naročnino za pol leta. — Pozdrav rojakom.

Ciril Anzek.

—o—

SMRTNA KOSA V MINNESOTI

Gilbert, Minn.

Prežalostno vest sporočam danes v našem ljubljenem listu dragim čitateljem, da nam je umrla naša nad vse ljubljena mamica Mary Kern, ki je zaspala v Gospodu in se od nas za vedno poslovila dne 1. junija letos, potem ko je bila med svojo boleznijo večkrat previdena s sv. zakramenti. Dne 17. maja je bila stara 69 let. Rojena je bila leta 1863 v vasi Podboršt pri Komendi. V Ameriko je prišla leta 1913 s svojimi tremi hčerami. Ves čas je živela pri svoji mlajši hčeri Mary, omoženi Peternel na Gilbertu, odkoder so bili tudi njeni zemeljski ostanki prepeljani na pokopališče in tam izročeni materi zemlji. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Jožefa dne 4. junija s sv. mašo zadušnico, katero je daroval Rt. Rev. mons. M. Bilban. — Hvala lepa vsem, ki so nam prihiteli na pomoč v njeni bolezni in ki so se zbirali pri mrtvaškem odru. Posebno lepa hvala vsem tistim, ki so darovali za sv. maše in za vence, kateri so krasili rakev in pa za tako lep sprevod. Hvala vsem tistim, ki ste se udeležili sprevoda z avtomobili, ki vas je bilo veliko število. Ker mi je nemogoče vsakega posebej imenovati, ki je kaj dobrega storil v teh žalostnih urah, se vsem prav lepo iz srca zahvaljujem. Hvala lepa vsem sorodnikom in prijateljem za vse, kar ste dobrega storili moji preljubljeni materi. Posebno pa hvala moji sestri Heleni Krall, ki živi v Duluthu, Minn., ki je bila meni in svoji materi v veliko pomoč celih šest mesecev dolge materine bolezni. — Naj to za danes zadostuje, ko se poslavljamo od svoje dobre matere njene žalujoče hčere Mrs. Mary Peternel, Mrs Helena Krall in Mrs. Agnes Semeja. Poleg nas treh zapušča umrla še 18 vnukov in vnukinj, enega pravnuka in več sorodnikov tukaj v Ameriki ter eno nečakinjo in več sorodnikov in prijateljev v starem kraju.

Vam ljuba mama želimo, počivajte v miru in lahka naj vam bo ameriška zemljica. Spomin na vas bo ostal v naših srcih do konca naših dni, ker križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami.

Mary Peternel.

—o—

KAJ JE NOVEGA PO PENNSYLVANIJI

Forest City, Pa.

Že dolgo ni bilo iz naše naselbine nikakega dopisa, čeprav se vedno kaj novega zgodi tudi pri nas. Zato bom pa jaz nekoliko poročala, sicer je moja roka nekoliko ne okretna, pa bo že kako. — O krizi, ki nas tlači se ne izplača pisati, ker je pri nas že tudi tako udomačena, kakor povsod drugod. Veselih novic tudi ni posebno veliko. Oživelo je pa vse sinoči, na kresni večer, ker so po starokrajski navadi na več krajih zažigali kresove. Je bilo to pa tudi potrebno, da smo dobro zakurili, ker je bilo prav občutno hladno, da smo ženske svoje pridelke po vrtovih, pozno v noč zakrivale, da nam jih slana ne uniči in popari, kakor nam jih je 8. junija.

Smrt se v naši fari pogosto oglaša. Komaj zvonovi za enim utihnejo, se že za drugim oglasijo. Zlasti zadnji čas je hudo gospodarila, ker je ugrabila tri mlade matere. Ena je Fany Borštnik, stara komaj 30 let, ki je morala zapustiti tri male otročiče in potrtega moža in oditi v neznano večnost. Druga, Johana Turk, je tudi pustila tri otročiče. Ta mesec je pa umrla mati Mary Bezek, ki je pustila 10 otrok v starosti od 18 do 4 leta. Kako žalostno je gledati toliko otročičev, ki jočejo in kličejo mamico, katere pa ni od nikoder. — V soboto 18. junija smo spremili k večnemu počitku spoštovano in dobro katoliško ženo Marijo Černe, po prvem možu Dečman. Ona je pustila več že odrastlih otrok in vnukov. Kako je bila pri vseh priljubljena je pokazal njen lepi pogreb. Ginljivo je bilo videti male vnuke in vnukinje, ki so nosili cvetlice. Društvenice sv. Ane in Krščanskih mater, katerih članica je bila pokojna, so jo v velikem številu spremljale na njeni zadnji poti na pokopališče k zadnjemu počitku. — Naj naše faranke v miru počivajo in naj jim sveti večna luč, preostalim žalujočim pa naše sožalje.

Pozdravljam vse naročnike tega lista in listu želim, da bi nas še za naprej tako kratkočasil. Zato pa rojaki, podpirajte list Amerikanski Slovenec, ker je to naš edini pravi katoliški list, ki nam prinaša raznovrstne novice, dopise in lepe povesti.

M. Svigel.

—o—

KRATKE NOVICE IZ PITTSBURGHA

Pittsburgh, Pa.

V Pittsburghu smo zadnji čas precej živahni in veseli. Pa zakaj bi ne bili, ko smo imeli ta mesec konvencijo SSPZ., ki se je vršila od 6. do 13. junija, kjer je bil izvoljen naš rojak, Dr. F. J. Arch, vrhovnim zdravnikom. Takoj teden pozneje smo se zopet zbrali na odhodnico dobro znanega rojaka John Varoga, ki je odpotoval dne 22. junija v staro domovino. Z njim smo izgubili najbolj vnetega delavca na kulturnem polju in ga bomo hudo pogrešali.

V teh časih nezaposlenosti imamo dovolj časa tudi za politično organiziranje in ravno sedaj bomo začeli z brati Hrvati sodelovati za procvit Jugoslovanskega duha v Pittsburgški koloniji. V to svrho se priredi dne 3. julija "Skupni piknik", na Locust Grove v Etna, Pa., Hrvatskega Narodnega Doma iz North Side in Slovenskega Doma iz Butler St., kjer se bo skušalo seznaniti in združiti delovanje obojega naroda v tem kritičnem času nezaposlenosti. Na programu so najboljši govorniki, ki bodo razpravljali o problemih, ki so velike važnosti za nas vse.

Ta skupni sestanek je izvanrednega pomena in pričakuje se obilne udeležbe od bratov Hrvatov, kakor tudi Slovencev. V slučaju slabega vremena se isti sestanek vrši v Slovenskem Domu na 57ti cesti.

Vstop na skupni piknik, 25c za osebo. — Z bratskim pozdravom

Louis J. Kompare Jr.
tajnik Slov. Doma.

—o—

SMRTNA NESREČA ROJAKA

Pueblo, Colo.

Res je, da ni vredno pisati o delavskih razmerah, ker se slabšajo dan za dnem. Obupati nam pa tudi ni treba, dokler smo živi, še vedno lahko dočakamo boljše čase, saj za dežjem je še vselej posijalo sonce. Na ta način nas je tolažil sedaj že pokojni John Jamnik, ki nas je prišel ravno tri tedne pred svojo smrtjo obiskat iz Leadville, Colorado. Nismo si takrat mislili, da se zadnjič vidimo na tem svetu. — Pokojni je bil večkrat v velikih nevarnostih. V svetovni vojni je bil štirikrat od granat zasut, a je bil vselej še pravočasno rešen smrti. Tudi globoko pod zemljo je bil v vedni nevarnosti, ker je več let delal v rudokopu. Bog ga je pa varoval nesreče, da je bil vedno zdrav in vesel. Uresničil se je pa pregovor ki pravi, da človek ne ve ne ure ne dneva, kdaj ga smrt čaka. Nekega dne je šel zdrav in vesel, nič hudega sluteč, za kratek čas lovit ribe in komaj čez par ur, je bil že mrtev na dnu mrzlega jezera. V navzočnosti veliko ljudi, ki so tudi lovili ribe, se je potopil in nihče ni imel toliko poguma, da bi pohitel na rešitev. Božja volja je pač bila to, drugače si ne moremo tega razjasniti.

Pokojni John je bil zelo globokoveren kristjan. Rad je hodil v cerkev in posebno rad je pritrkaval na zvonove ob večjih praznikih in cerkvenih slovesnostih. Tako je tudi na binkoštno nedeljo v Puebli pritrkaval Bogu v čast, nam pa v veselje.— Rojen je bil v vasi Gradišče, fara Želimlje. Star je bil okoli 42 let. Tukaj zapušča žalujočo ženo in tri hčere in brata Matha v Leadville. V Puebli dve sestri, v starem kraju pa še živečo mater, ki je stara okoli 80 let, tri brate, dve sestri in še več drugih sorodnikov. Kako je bil pokojni priljubljen ne samo med Slovenci, je pokazal njegov pogreb. Pogreba so se udeležila štiri društva s zastavami. Pa tudi veliko drugih rojakov kakor tudi Amerikancev, je pokojnega spremilo k zadnjemu počitku na pokopališče. Prišlo je tudi nekaj Slovencev iz Denverja in Pueble. Pogreba smo se udeležile tudi jaz in moja sestra z družinami in bratranec John Jenko s sinom. Njemu se prav lepo zahvalim za brezplačno vožnjo tja in nazaj. Lepa hvala tudi družini Černač za darovano sv. mašo tukaj v Puebli, hvala lepa tudi vsem drugim za vso prijaznost, postrežbo in sočustvovanje štirih dni našega bivanja v Leadvillu. Hvala vsem, ki ste se udeležili pogreba in ki ste darovali vence. Prav lepa hvala č. g. Rev. Father Trunku za vse obrede in za tako lep poslovilen govor v cerkvi. Hvala vsem. — Ti pa, dragi brat, počivaj v miru in naj ti bo lahka ameriška zemlja. V naših srcih ti bo ohranjen najlepši spomin. Spominjali se te bomo v svojih molitvah, dokler tudi mi ne pridemo za teboj. — Žalujoče sestre Franca in Angela in brat Math. — Prijateljski pozdrav vsem čitateljem Amerikanskega Slovenca.

Angela Škerjanc.

—o—

PODR. ŠT. 6 S.Ž.Z.

Barberton, O.

Odbor podr. SŽZ. št. 6 se lepo zahvali za tako lepo udeležbo od strani občinstva na naši zadnji veselici, katero smo imele meseca maja. Slišalo se je, da so bili ljudje z igrami, kakor tudi s celim programom, prav zadovoljni. — Naša podružnica bo v ponedeljek, dne 4. julija popoldne priredila piknik na prostoru Bradley Ave., to je na igrišču pri vodnih sesalkah (pumpah). Prostor lastuje Siberling Ruber Co. — Članice so že obljubile nekaj dobrot za ta piknik. Na pikniku bo vsakovrstna zabava in šale za stare in mlade, za otroke in

(Dalje na 3. strani)

TARZANOV SIN (77) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Korak je na rjovenje velikega leva Numa zarjul gorilski krik. Numa je utihnil in kmalu izginil. Baynes, ki je bil priča temu prizoru je bil sedaj prepričan, da je padel v roke afriške gorile ker noč je zaktivala jasen pogled na Koraka. Baynes se je bal in je že držal za revolver, če si bo treba braniti življenje. Začudi pa se, ko ga med tem nepoznanec, ki ga je potegnil na drevo nagovori v angleščini: "Kdo pa si ti?"

"O Bog, kaj si ti človek?", je strahoma vprašal Baynes. "Ne boj se," je odgovoril Korak, "jaz sem beli človek, kakor ti. Sicer me kličejo za ubijalca," je dejal Korak, "to seveda le samo opice." Nato je Korak spraševal dalje in dalje Baynesa in končno je zvedel vse, zakaj se Baynes v džungli nahaja. Kmalu je napočilo jutro in Korak je nabral raznega sadja ter ga prinesel Baynesu, da se je okrepčal. Prinesel mu je tudi pitne vode.

"Torej tako," je dejal nato Korak, "ti iščeš deklico Meriem in Malbihn jo je ugrabil?" — Nekaj časa je premišljeval nato pa skočil bled od srda in zavpije: "Grem do Šveda, da dobim dekle in jo privedem nazaj. Čakaj na me." — Korak se je podal na pot. Baynes je z začudenjem gledal, ko je videl, da je Korak planil v veje in drevje in potoval kar po istih z veliko hitrostjo. Korak je na to res kmalu dospel na kraj, odkjer je videl preko reke dve osebi.

Premišljeval je, kako naj pride preko reke. Kmalu se je domislil na velikega slona Tantorja. Skočil je za nekaj trenotkov nazaj v džunglo in začel na vso moč klicati Tantorja. Ni vzelo dolgo, ko je kmalu prilomastil skozi goščo veliki slon. Nadel je Koraka s svojim rilcem na glavo in ta mu je spretno splezal na vrat in veliki slon je mahnil v reko in isto bredel proti drugi strani. Tako je Korak dospel preko reke in tu se začne novo dejanje. . .

KNJIGA

DOLENJSKA

je zanimiva za vsakega, posebej pa je zanimiva za Dolenjce, ker opisuje njih rojstne kraje kot mesta, trge in vasi. Slike kažejo dolenjska mesta in trge še iz Valvazorjevih časov dosedaj, kar je nadvse zanimivo zlasti za one, ki iz teh krajev prihajajo. Zato bi jo vsaj vsak Dolenjec moral imeti v svoji hiši, da bi vsaj njegovi otroci tu v Ameriki videli na sliki kraje, odkje prihajajo njihovi slovenski starši iz teh krajev. — Knjiga je lepa in stane s poštnino $1.50

Naroča se od

KNJIGARNA AMER. SLOVENEC

1849 West 22nd Street : Chicago,, Ill.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914

Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.**

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Philip Živec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Škur, 123 — 57th St., E. Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 2210 So. Damen Ave., Chicago, Ill.
Jacob Štrukel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Joseph L. Drašler Jr., 66 — 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 3rd St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja 1932 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičim raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku $89,512.41.

Zavaruje se lahko za $250.00, $500.00 ali $1000.00.

V mladinski oddelek se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta. Rojaki(inje): Pristopite k Družbi sv. Družini.

CENTRALIZACIJA SIGUARNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

IMENIK
in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednik John Kramarich, 1614 Cora Street, tajnik Louis Martincich, 1410 Center St.; blagajnik Joseph Geršich, 401 Hutchinson St. Vsi v Joliet, Ill. Seja se vrši vsaki četrti četrtek v mesecu do preklica ob pol 8. uri v dvorani stare šole vs. Jožefa.

Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill.: — Predsednik Mike Goldašich, tajnik in blagajnik Sam Goldašich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill.: — Preds. Anton Strukel, 1240 — 3rd St., tajnik Ant. Kastigar, 1146 — 7th St., blagajnik John Setina, 1142 — 5th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.

Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill.: — Predsednik George Krall, P.O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill.: — Pred. John Luschina, 712 Jackson St., taj. Frank Less, 1206 Chestnut St., blagajnik Nick. Kozarich, 825 Washington St. Vsi v Ottawa, Ill. Seja se vrši vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.

Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill.: — Predsednik Anton Marincic, North Chicago, Ill., tajnik Joseph L. Drašler ml., 66 Tenth St., No. Chicago, Ill., blagajnik Joseph Drašler, 66 Tenth St., No. Chicago, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v novi šolski dvorani na Tenth St ob 1 uri popol.

Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill.: — Predsednik John Panian, 416 Bellview ave., tajnik in blagajnik Anton Anzelc, 322 Moen ave. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu.

Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill.: — Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu.

Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa.: — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa., tajnik Joseph L. Bahorich, 5314 Duncan St., Pittsburgh, Pa., blagajnik Mathew Balkovec, 5641 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu, po osmi sv. maši v K. S. Domu, 57. cesta.

Št. 12. Društvo sv. Cecelije, Joliet, Ill.: — Predsednica Anna Nemanich, 1015 N. Raynor ave., tajnica Rose Bahor, 1219 N. Center St., blagajničarka Jennie Juricic, 206 Vine Str. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.

Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitela, Chicago, Ill. — Predsednik Ignatc Krapetz, tajnik Frank Horvat, 2333 So. Hoyne ave. in blagajnik Martin Frank. Vsi v Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Štefana, vogal So. Lincoln St. in 22nd Place.

Štev. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa.: — Predsednik George Miketich, P.O. Box 353, tajnik Nickolas Pavlakovich, Box 1193, E. Pittsburgh, Pa., blagajnik Jacob Barcic, 309 Beech Str., E. Pittsburgh, Pa. — seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Hungarian Hall, 338 Beech St.

Št. 15. Društvo sv. Srca Jezusa, Ottawa, Ill. — Nimajo predsednika, tajnik in blag. Joseph J. Medic Sr., Box 263. Vsi v Ottawa, Ill. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Joseph Madicovih prostorih.

Št. 16. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill. — Predsednica Mary Kovacic, 2254 Blue Island Avenue, tajnica Mary Anzelc, 1858 W. 22nd Street; blagajnica Theresa Pintar, 1930 W. 22nd Str. Vse v Chicago, Ill. — Seja se vrše vsak četrti ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Štefana.

Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Predsednica Katherine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill. tajnica Josephine Bayuk, 528 Lafayette; blagajničarka Mary Lekan, 800 W. Jackson St. Vse v Ottawa, Ill. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v dvorani Math Bayuka.

Št. 18. Društvo sv. Družine, Springfield, Ill.: — Predsednik Joseph Grubelnik, 1901 S. 15th St.; tajnica in blagajničarka Agnes Barborich, 1504 So. 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani, 15tli in Laure St.

Št. 19. Društvo sv. Roka, Butte, Montana. — Preds. John Benich, 216 N. Arizona ave., tajnik Marko Gornik, 1003 E. Galena ave., blag. John Murat, 216 N. Arizona ave. Vsi v Butte, Montana. — Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona ave.

OPOMBA:

Ta imenik se priobči v listu po enkrat na mesec. Ako kateri izmed uradnikov spremeni svoj naslov, naj to naznani na glavni urad D. S. D. po društvenem tajniku. Ravno tako naj se naznani ako kateri najde kako pomoto, da se ista popravi.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SV. IVANA KRSTITELA, ŠT. 13, DSD.
Chicago, Ill.

Dragi nam sobratje in sosestre! — Na zadnji redni mesečni seji je bilo sklenjeno, da se naše društvo vdeleži skupnega romanja k Mariji Pomagaj v Lemont, po svoji najboljši možnosti. Romanje bo prvo nedeljo meseca avgusta, to je 7. avgusta. Zato vas vabimo, kakor tudi vse druge iz naselbine in bližnje okolice, da se zberete ta dan na omenjenem kraju v Lemontu, da se skupno posvetimo Mariji in se ji zahvalimo za vse milosti in dobrote, katere smo prejeli od naše nebeške Matere in se ji še nadalje izročimo v njeno varstvo. Njenega varstva potrebujemo vsi, posebno sedaj v teh nemirnih časih nezadovoljnosti, ki so nas zadeli po tej veliki brezposelnosti. Verjemite, da bo potem boljše med nami in izboljšanje nam je zagotovljeno, vendar se moramo sami spokoriti, če hočemo, da bodo naše prošnje uslišane. Vse brez pomena in zastonj je naše mrmranje med seboj in nad premožnimi, s katerimi smo bili morda pred par leti zadovoljni, čez katere pa sedaj mrmramo, ker je bil od njih odvisen naš vsakdanji kruh in bili smo zadovoljni, ker smo imeli vsega dovolj, dovolj kruha in drugih potrebščin za vsakdanje življenje. Pomnite, da je današnje nezadovoljnosti krivo tudi to, ker smo v dobrih časih večkrat pozabili da je nad nami Bog, ki je gospodar tega in onega sveta. Naša edina pot je torej, pot nazaj, k Bogu in Mariji. Nazaj na pot, po kateri so nas nekdaj vodile naše matere, ki so nam vsajale v srca vero in ljubezen do Boga in Marije. Vrnimo se tedaj nazaj na pota, po katerih so nas učili hoditi naši starši v stari domovini. Isto priložnost imamo tu v Ameriki, kakor smo jo imeli v starem kraju, ko smo hodili na božja pota po dva in tri dni daleč od doma. Kajpada, tega bi tukaj ne zdržali in nam tudi ni treba, ko smo od iste oddaljeni komaj eno uro. Zato dragi nam prekmurski Slovenci in Slovenke, spomnimo se naših mladih let in ponovimo obljubo naše mladosti. Nobeden naj 7. avgusta ne ostane doma, kajti vsi smo potrebni, in agitirajmo za to vsa podporna društva ter skrbimo, da bomo vsi skupaj vsaj enkrat na leto zbrani pri Mariji Pomagaj. — Dalje o tem prihodnjič.

Odbor.

Our Young DSD

NOTICE TO CONTRIBUTORS

Contributors of English section of the official organ of the Holy Family Society are kindly requested to observe the following rules:

1) Write only on one side of the paper.
2) Always write with ink.
3) Write plainly and distinctly
4) If possible typewrite material and use double space.
5) Contributions must be signed by authors, and their address stated. If desired, name is withheld from publication.
6) Contributions must reach editors office not later than 12:00 Wednesday noon for the issue of that week.
7) Manuscripts will not be returned, unless contributor encloses stamps for postage of the same.

ST. JOHN'S D.S.D.
Chicago, Ill.

St. Johns were ousted by the St. Georger's Foresters by a light score of 4 to 2. It was a very close and exciting game. Both teams were scoreless until the sixth when the Foresters scored three runs which were unearned due to the errors by the short-stop Rudy Yakoplich, and the center fielder Edward Foys. The Foresters scored another run in the seventh which made the score 4 to 0 in favor of the Foresters. The St. John's scored their runs in the eighth inning by bunching their hits. The battaries for St. Johns were Steve Kolenko catcher and Edward Lah pitcher. For the Foresters the battaries were 'chuck' catcher, and Louie Zefran the pitcher. Both pitchers did an exceedingly wonderful job of pitching. Edward Lah allowing four hits and walking one, while Louie Zefran allowed five hits and walked two. There were fourteen strike-outs for Edward Lah, and fourteen strike-outs were credited for Louie Zefran.

St. John's are playing Anton Tomazin's Kandy Kids, Saturday, July 2, at the new baseball diamond on Damen Ave near 26th St. Everyone is invited to witness a game of thrills so all come out. The Kandy Kids are baseball vets, who will give an excellent showing of their bygone days. Come one, come all to the baseball park Saturday, July 2nd.

On Sunday, July 3, St. John's play off a postponed game with the Foresters at 12:45. Everyone is cordially invited to see this game. Adios till we meet again.

Chi-Scribbler.

POZOR ROJAKI!

Ugodna prilika za priletnega samca ali samico, ki nima sorodnikov v starem kraju in bi hotel svoje stare dni mirno preživeti v domovini Jugoslaviji. Jaz sem posestnik v vinorodnem kraju na Dolenjskem, a se nahajam v Kanadi ter sem zato pripravljen oddati udobno stanovanje in hrano in vso oskrbo v starem kraju za malo plačilo po dogovoru. Za pojasnila pišite na upravo tega lista pod **"Stari kraj 3830".**

FARMA NA PRODAJ.

Prodam dobro farmo na lahke obroke. Nizka cena, ako vzamete takoj. Naslov: **Jos. Remitz, Route 4, Wisconsin Rapids, Wis.**

TRINERJEVO GRENKO VINO

proti zaprtju, slabemu apetitu, glavobolu, izgubi spanja. — V vseh lekarnah.

TO IN ONO

BREZ PTIC BI BILO ŽIVLJENJE NEMOGOČE

Sedem let brez ptic bi zadostovalo za uničenje človeškega rodu, je izračunala neka naravoslovka. To se zdi neverjetno, a razlaga je zelo preprosta. Žuželke spadajo med najhujše sovražnike človeškega rodu, vse živijo od rastlinskih in živalskih snovi in se grozovito množijo. Iz enega samega para koloradskega hrošča se n. pr. v teku enega samega poletja izleže 60 milijonov potomcev. Edina učinkovita obramba proti temu nezaslišanemu razmnoževanju pa so ptice. Če bi ne bilo ptic, bi žuželke kmalu pokončale ves krompir, vse žito in vse kulturne rastline sploh, od katerih živijo ljudje in njih živina.

Sicer pa ne pokončujejo ptice samo žuželk, temveč pobijajo tudi miši in podgane. V gnezdu neke sove so našli 200 mrtvih podgan, v nekem drugem gnezdu trupla 52 miši. Postovka požre v mesecu dni povprečno 100 miši. Naseljenci na Novem Zelandu so pred nedavnim nazorno občutili, kakšne važnosti so ptice. Pobijali so jih nekaj časa na tisoče. Kmalu potem so se pojavile na poljih neznanske množine gosenic, ki so uničile letino. Bilo jih je toliko, da so morali ustaviti železniški promet, ker so postale tračnice od njih spolzke in neuporabne. Ljudem ni preostalo drugega, nego da so naročili z Angleškega tisoče in tisoče vrabcev. Ti so se v novi domovini kmalu razmnožili in so pokončali gosenice. Človek skrbi torej samo za lastni obstanek, če skrbi za ohrano ptic.

—o—

NAJBRŽ BO PRAVDA BREZUSPEŠNA

Minneapolis, Minn. — Mrs. May Curry je vložila tožbo proti salunistu J. Baldigo, v kateri zahteva, da ji mora ta povrniti znesek $2000, katere je njen mož David tekom zadnjih šest let pri njem zapil. Ženska pravi, da je njen mož znosil ves denar k temu salunerju tako, da mora ona zdaj živeti v pomanjkanju. Poleg povrnitve omenjenega zneska pa zahteva še 1000 dolarjev kot odškodnino, ker je bil njen mož vsled pijančevanja dostikrat bolan in nezmožen za delo.

—o—

Z ELEKTRIKO PREIZKUŠAJO ŽIVILA

Boston, Mass. — Ravnatelj za lov in ribarjenje, R. J. Kenney, je objavil, da se more s pomočjo posebne električne priprave dognati, kateri raki so užitni in kateri ne. Tisti rak, ki ne reagira na rahel električni tok, ako se ga spusti skozi njega, ni primeren za hrano. — Zdrav rak ob električnem toku poskoči, ali se pa vsaj njegov rep krčevito zvije. Ta nova priprava se bo uporabljala na milijonih rakov, ki pridejo v tej državi na trg vsako leto.

—o—

JEZERO SMRTI

Neki afriški lovec poroča v nekem angleškem strokovnem časopisu o doživljajih na potovanju v osrčje južnozapadne Afrike, kjer leži 'jezero smrti", ogromno močvirje, ki meri nad 100 km v dolžino in nad 75 km v širino.

Jezero je obraščeno z mahom in ga lahko z vso pravico smatramo za živalsko pokopališče. Človek, ki se mu približa, uzre že od daleč na tisoče in tisoče živalskih okostnjakov, ki štrlijo iz vode. Položaj okostnjakov kaže, da so živali utonile v paničnem strahu, ko so se hotele rešiti z begom. Na tem orjaškem pokopališču so zastopane vse vrste afriških živali, najgroznejše pa se dojmijo gledalca okostnjaki slonov, ki stoje navpično z okli v zrak. V tem "jezeru smrti" bi lahko Afričani zbrali naravnost velike množine slonove kosti, vendar v strahu, da se ne bi pogreznili v močvirje in v bojazni pred strahovi poginulih živali se okostnjakom niti ne upajo približati.

—o—

— Cordova, Alaska. — Dva Amerikanca sta se izrazila, da se jima je posrečilo najti kraj, ki utegne biti največje ležišče zlata na svetu. Zlata ruda se razteza 1800 čevljev na široko in v globočino 1500 čevljev.

—o—

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

SLADNI IZVLEČEK S HMELJSKIM DUHOM

Pri sladih, ki se uporabljajo za izdelovanje temnih pijač, se rabi visoka temperatura v procesu sušenja, kar ima za posledico, da se sladkor "sežge" in tako nastane temna barva. Nasprotno pa se uporablja nižja temperatura za slad namenjen za svetle pijače.

Pri izdelovanju slada se škrob ječmena delno izpremeni v sladkor s pomočjo naravnega vrenja, ki se vrši, ko zrna kale.

Budweiser Co. je ena največjih ustanov na svetu, ki izdelujejo slad. Za seboj ima dolgoletne izkušnje in ogromni kapital, kar je najboljše jamstvo za kvaliteto in zanesljivost, kar bodo cenili jugoslovanski odjemalci, ki slad v veliki meri uporabljajo.

Prihodnji ponedeljek se zabavate lahko nad Anheuser-Busch radio programom preko Columbia Broadcasting System.

Pretresujoče Predstave

George Washington 200-letni

Vojaški turnir

Sixth Corps Area United States Army

Vsak večer ob 8. uri od 24. JUNIJA do 4. JULIJA

Soldier Field

BRZO SE VRSTEČE NAD VSE SIJAJNE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE, KAR JIH JE SE BILO V CHICAGI

100 aeroplanov v akciji
Infanterija v vojni akciji
Slikovita razstava kolonialne Amerike
Washington v Valley Forge
Artilerija, grmeča v pozdrav
Krasno aeroplansko zavese iz dima
Poboji pri Fort Dearborn
Galopiranje kavalerije
Plesi in narodne pesmi drugih narodov
Ujetje Cantignya
"Leteči komet"
Jugoslovanski dan 27. junija

DIVNI, VELIČASTNI UMETNI OGENJ PROIZVAJAN OD THEARLE-DUFFIELD

20,000 SEDEŽEV PO 50c

Dobiček skupno za sklad v odpomoč brezposelnim in za armadno pomožno društvo

Vstopnina — 75c, $1.00, $1.50

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sred; ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izvzemši ob sredah.
Uradni telefon: Canal 4918
Rezidenčni telefon: La Grange 3956

PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU.

Tel. v uradu Crawford 2893
Tel. na domu Rockwell 2816

DR. ANDREW FURLAN

SLOV. ZOBOZDRAVNIK

URAD:
OGDEN AVE. BANK BLDG.
soba št. 204

Vogal Crawford in 3959 Ogden Ave., Chicago, Ill.

Uraduje: Od 9. do 12. dop., od 1. do 5. pop. in od 6 do 9 zvečer. Ob sredah od 9 do 12 dop.

PRILIKA ZA MLADI PAR

Velik dom žrtvuje šest tednov staro dragoceno pohištvo za naravnost smešno nizko ceno. Krasen "Parlor Set" samo $43.00; Radio samo $20.00; 9x12 Oriental Rug samo $14.00; Importiran Oriental Rug $32.0; Krasen Walnut Dining Set, itd. Krasen divan "Lounge Chair" $14.00; Moderni Bed Room Set, štiri sobe samo $237.00 vreden $3000.00. — Zagrinjala, posoda, itd. Proda se posamez. Za prevoz plačamo mi. — Vprašaljte na: 5258 Washington Boulevard. Telefon Austin 3838.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

odrastle. Kdor le more, se naj piknika udeleži, da tako pride poceni do zabave in razvedrila. Prednost je tudi ta, da do piknika ni daleč. Vabimo vse in se vsem udeležencem že naprej zahvaljujemo. **Odbor.**

—o—

Z IZLETA

Gospod, ki je zavzemal v družbi zelo visok položaj, je napravil izlet na deželo. Ko občuduje in uživa božjo naravo in zapazi, da drvi proti njemu splašen bik, ju udere urnih krač v vas, tam pa v najbližnji pekarno. Gospodarju se pa opraviči takole: "Oprostite, splašen bik prihaja."

PREMAGA VSE

Budweiser MALT

HAYES DENTAL OFFICE

ZOBJE

Obstoja 30 let
CENE ZMERNE
Brezplačna preiskava

326 S. STATE St.
2nd Floor Across from Davis Store
State St. Next Door Rialto Theater

DENAR

v Jugoslavijo in druge države pošiljam zanesljivo in točno po dnevnem kurzu. Včeraj smo računali:

Za 100	din	$ 2.25
Za 250	din	$ 5.05
Za 500	din	$ 9.50
Za 1000	din	$18.50
Za 2500	din	$46.15
Za 5000	din	$91.50
Za 100	lir	$ 5.90
Za 500	lir	$27.00
Za 1000	lir	$53.25

Pri večjih svotah primeren popust. Money Order in pisma naslavljajte na:

JOHN JERICH
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

South Side Wood Supply

trgovina z
VSAKOVRSTNIM LESOM V KLAFTRAH, DESKAMI IN OBTESANIM LESOM
10th Street & Kentucky Avenue

Telefon 1873. SHEBOYGAN, WISCONSIN

Phones: 2575 in 2743

ANTON NEMANICH & SON

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 N. Chicago Street, Joliet, Illinois

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIJO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho preka'eno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS. JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI POGREBNI DOM V CHICAGI

ROJAKI SLOVENCI! SVOJI K SVOJIM!

A. Glavach & Co. Inc.

Naša postrežba je brezplačna kar se tiče rabljenja naše mrtvašnice. Smo na razpolago za Chicago, Cicero, Berwyn, South Chicago, Kingtsington in Pullman in vsem drugim predmestjem. Prevažamo umrle osebe iz vseh delov mesta v našo mrtvašnico noč in dan.

CENE NIZKE, POSTREŽBA TOČNA.

— Automobili na razpolago za vse slučaje. —

F. E. PALACZ, Embalmer

Tel. Canal 1267—5889 Res. Rockwell 4882

1916 W. 22nd St., blizu Lincoln St., Chicago, Ill.

Mlinarjev Janez

SLOVENSKI JUNAK ALI UPLEMENITBA TEHARČANOV

Sestavil po narodni pripovedki iz srede petnajstega stoletja F. Kočevar

"Danes pri Sv. Ani; kar sam je začel. Toda če bi tudi ne bil, bi ga bila polagoma že speljala na pravo pot. Saj mi vse pove, karkoli ima na srcu in kaj bi mi tudi ne, saj sem ga vendar pestovala."

"Ob kateri priliki vam je razodel to? Povejte mi!" —

"Tako-le je bilo. Videl me je delati ognjišče in približal se mi je. Četudi ga nisem prosila, mi začne takoj ruše rezati zanj in pa zdihuje vmes. Hitro sem spoznala, da mora biti jako slabe volje. "Kaj ti je, Janez," sem ga nagovorila, "da si že več časa tako otožen, ti, ki si bil vedno vesel in zgovoren, vedno le v društvu fantovskem? Že nekaj časa opazujem, da se ogibaš ljudi, ki si jih poprej iskal. Ako me moje stare oči ne varajo, moraš biti ali bolan ali pa zaljubljen, kaj ne da?"

Debelo me je pogledal in noga mu je obtičala na lopati. Sprvega je tajil in tako dela vsakdo, kdor je še nedolžnega srca, ker ga je sram, se razodeti. No, beseda je dala besedo in dozdeval se mi je čedalje zaupnejši.

Dobro je bilo, da naju ni nikdo motil. Le Lukaška in Strnaška sta stikali glavi skupaj, akoravno nista mogli ujeti niti besedice. Ko je že narezal zadosti ruš, jih znosi k meni in se hoče posloviti. "Janez, počakaj malo, ti bom nekaj povedala." "Le hitro, ne utegnem se muditi, fantje me že čakajo!" Jaz nadaljujem: "Janez, povej mi odkritosrčno, ali se ne boš nič ženil?"

,'Kaj, to ste ga vprašali?" ji seže Marjetica v besedo.

"Prav s temi besedami. Glej, govorila sem mu dalje na srce: Oče in mati sta ti umrla, brata več ni in sorodniki te pa tudi pisano gledajo. Nimaš ga pod milim Bogom človeka, da bi se lahko zanesel nanj. Vse ti pojde pod nič! Gospodinje ti je treba na domu kakor vratom podbojev. Izberi si jo izmed naših deklic, katera ti je najbolj pri srcu, in katera kaj zna, pa tudi kaj prida ima in veruj mi, nobena ti ne bo odrekla, ker vsaka ve, da bo sedla za polno mizo.

Mirno je poslušal in v tla gledal. "Vedela bi ti za jako prilično nevesto," sem začela zopet čez nekaj časa. "Pridna in delavna tudi in vse čednosti ima, ki dičijo dekliški cvet. Brez dote tudi ni, in kar je vam fantom poglavitna reč, lepa je, da ji ga ni para ne blizu, ne daleč. Odrekla ti ne bo, le veruj mi, ker mi je že sama dejala, da si ji izmed vseh teharskih fantov najbolj všeč."

"Oh, kaj ste me izdali!" vzklikne prestrašeno Marjetica.

"Le tiho, le tiho, da ti vse povem! — Oba sva na to umolknila. Jaz, ker sem čakala, kaj bo zinil, on pa, ker si menda ni upal vprašati, katera da mi je na mislih. Videč, da le nič ne bo, pričnem zopet: Povedati jo hočem —"

"Za pet ran božjih!" vzklikne Marjetica.

"Ne vznemirjaj se, dokler nisi vsega slišala! Povedala ti jo bom, toda obljubiti mi moraš, da nikomur ne zineš o tem, ako ti ne bo všeč. To mi je rad obljubil. Glej, Pengarjeva Marjetica te ima rada! — Janez me zgrabi za roko in vzklikne: "Martinaška, jeli res, kar ste rekli?" No, zakaj bi ne bilo res, mu prestrižem govorico, saj mi je vendar sama priznala, ko sva včeraj pleli skupaj repo. Morala sem mu vse na drobno razložiti, kako in kaj. Če te je volja do večernic tu počakati, ti morda celo Marjetico tu gori pripeljem, seveda le, če jo izprosim od očeta. Ko bi bilo le moje ognjišče skoraj dovršeno!" "Le kar hitro pojdite po njo," je dejal na to, "za ognjišče vam ni skrbeti, postavil ga bom jaz! In pa še nekaj, ne črhnite Marjetici o tem ničesar, kar sva se tu menila, da veste!" "Zato, Marjetica, delaj se, ko prideva gori, kakor bi o tem prav nič ne vedela!"

Naši znanki dospeta med tem k Sv. Ani. Tu je bilo polno romarjev in drugih ljudi. Nekateri so postavljali iz tratnih ruš pod senčnatimi lipami ognjišča, drugi so vsajali stebre in rante v zemljo za šotore, kakor bi se bili hoteli ondi naseliti, zopet drugje so razprostrli celjski medičarji svoje šatore z rdečimi zastavami. Za cerkvijo pa so nabijali teharski fantje svoje nove topiče, ter jih poskušali, kako da pokajo. Silno so bili ponosni nanje, kajti možnarji so bili pri cerkvenih slovesnostih v tisti dobi še nekaka novina, torej jako redki in gorje tujemu fantu, ko bi se drznil priti med nje. To bi mu bili namazali pete! Zato so se tuji fantje le bolj od daleč zbirali in tu pa tam tudi domačim posmehovali in marsikomu izmed tujcev je že migal jezik, da bi zabavljal, ko bi se ne bil bal prevelikega števila Teharčanov. Med poslednjimi se je posebno odlikoval Mlinarjev Janez. Najmanj za pol glave je bil višji od drugih, rasti je bil čvrste, kakor mlad hrast v dobravi. Rdeč telovnik z debelimi srebrnimi gumbi, črne, umetno in bogato obšite irhovke, čez kolena visoki škornji, na glavi pa nizek klobuček — kastor — bolj na levo stran, izpod katerega se je videla pisana svilena kapa, — vse to nam je kazalo junaka stare korenine in reči moram, da se mu je kaj dobro podalo.

Z njegovega jasnega obraza je odsevala neustrašljivost in neka plemenita predrznost. Na lahko zakrivljenem nosu se mu je bralo silno junaštvo in skušeni ljudje, ki so obredli mnogo sveta, so pravili, da Mlinarjevemu Janezu ni para v devetih deželah. V irhastih hlačah je nosil ob stegnu zataknjene dragocene, s srebrom okovane nože.

Kakor orel na pečini je pogledoval danes tu pa tam po ljudeh, ki so od vseh krajev vreli skupaj. Videti je bilo, da nekoga pričakuje. Ni mu bilo treba dolgo čakati, kajti bistro njegovo oko je že ugledalo, po čemer je srce tako neskončno koprnelo — svojo izvoljenko, Pengarjevo Marjetico poleg stare Martinaške. Janezu se zažari lice srčne radosti in neki sladak čut ga spreleti po vsem telesu. "Danes moram govoriti ž njo določno, naj velja kar hoče," sklene Janez sam pri sebi in se zamisli.

Med tem se mu približa njegov prijatelj Šimkov Tone, ki ga sočutno vpraša: "Kaj ti je Janez, da si danes tako zamišljen? Le malo potrpi, da nabijemo možnarje ter jih popalimo, spravimo se nad vino, in to ti bode gotovo pregnalo vse skrbi, le meni verjemi."

Janez ni slišal ali vsaj poslušal ni, kar mu je pravil Šimkov, tako je bil zamišljen v svojo Marjetico.

"Kaj se danes briga Janez za vino in za nas." pridene Muharjev Jaka, "menim, da mu je tesno pri srcu, odkar se ogiblje našega društva. Zaljubil se je! Jeli Janez, da sem jo zadel?"

Kakor bi se bil iz sanj prebudil, se ozre Janez koli sebe in vpraša: "Kaj si rekel, Jaka?"

Vsi ga debelo pogledajo in se hkrati zasmejejo. "Da, zaljubljen je, zaljubljen!" potrdi nekdo izmed njih. "Pa še kako!" pristavi drugi. "Jaz vem, kaj se pravi zaljubljen biti," pravi Šimkov in nabija možnarje z opeko; "skušal sem to, in že na tem svetu vice prestal, ko sem prvič videl svojo Mico.

(Dalje prih.)

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

IGRE ZA NAŠE ODRE

KI JIH IMA V ZALOGI KNJIGARNA AMER. SLOVENEC.

(Z črko —m— zaznamovane igre so samo moške vloge, z črko —ž—, samo ženske vloge; brez vsakega zaznamka so mešane vloge).

ANARHIST, burka v dveh dejanjih (m) 35c
AFRIČANKA, opera v 5. dejanjih 35c
ANDREJ IN NJEGOV ZLOČIN, igrokaz v 3. dejanjih 30c
AZAZEL, Iv. Pregelj. Žalna igra v štirih dejanjih 50c
BEDAK PAVLEK, Br. Bevk. Zbirka otroških iger 50c
BENEŠKI TRGOVEC, W. Shakespeare. Igrokaz v 5. dej. 50c
BRATSKI SPOR, Euripides. Starogrška igra v 5. dejanjih.. 60c
BURKE IN ŠALJIVI PRIZORI. — Čarodejna brivnica.— Radi nagrade (m). — Čašica kave (ž). — Zaklad (m). —Vedež. — Poboljšana trmoglavka (ž). — Luknja v namiznem prtu (ž). — Ženin Miha (m). — Zamorec (m). —Junaki (m). — Trije učenjaki (m). — Opeharjeni Žid (m). — Izgubljena stava (m). — Čudna kupčija (m)..... 75c
ČAROSTRELEC. Romantična opera v 3. dejanjih 25c
ČE STA DVA. Šala v 1 dejanju 35c
DILETANSKI ODER. M. Skrbinšek. Poučna navodila igralcem 45c
DIVJI LOVEC. F. S. Finžgar. Narodni igrokaz s petjem v 4. dejanjih 35c
DNEVNIK. Veseloigra v 2. dejanjih 25c
DOM. Janez Jalen. Drama v štirih dejanjih 75c
EDDA. Jos. Weilen. Drama v štirih dejanjih 20c
GLEDALIŠKE IGRICE. — Zdravnikov strežnik. — Sv. Janez Evangelist in ropar. — Prevarani hišnik. — Konvencionelne laži. — Prve tri igre za moške, četrta za mešane vloge 30c
GOSPA Z MORJA. Henrik Ibsen. Igra v 5. dejanjih 75c
JENUFA. Opera iz moravskega kmetskega življenja 20c
KAKŠEN GOSPOD — TAK SLUGA. Burka iz vojaškega življenja v enem dejanju 35c
KAMPOSTELJSKI ROMARJI. Iv. Pregelj. Pevska igra v 3. dejanjih 35c
K MAMICI. Slavko Savinšek. Slika otroške ljubezni v 3. dejanjih 5c
KOLAJNA. Veseloigra v enem dejanju 30c
KRALJ LEAR. W. Shakespeare. Žaloigra v 5. dejanjih $1.00
KRALJ MATJAŽ. Mladinski narodni igrokaz s petjem in plesom v 5. slikah 25c
KRIVOPRISEŽNIK. Anzengruber. Narodna igra s petjem v 3. dejanjih (7 slikah) 75c
LAŽIZDRAVNIKA. Burka v 2 dejanjih. — **Trije tički.** Burka v 2. dejanjih 15c
LJUBOSUMNOST. Lad. Novak. Veseloigra v 1 dejanju..... 45c
LJUDSKI ODER. 1. zvezek; **Lovski tat.** Ljudska igra v 5. dejanjih. — **Erazem Predjamski** (m). Igra v 5. dej..... 70c
LOKALNA ŽELEZNICA. Komedija v treh dejanjih 45c
LUMPACIJ VAGABUND. Čarobna predstava v 6. dej..... 45c
MARIJA STUART. Fr. Schiller. Tragedija v 5. dejanjih.... 75c
MATI SVETEGA VESELJA. Silv. Sardenko. Skrivnost vstajenja v 5. dramatiskih slikah 50c
MEFISTOFELES. Opera v 4. dejanjih 20c
MIKLAVŽ PRIHAJA. Dr. Iv. Lah. Trije prizori 35c
MIKLOVA ZALA. M. Bajuk. Igra v 5. dejanjih 60c
MLINAR IN NJEGOVA HČI. Ljudska igra v 5 dejanjih.. 45c
MODRA PTICA. M. Maeterlinek. Čarobna pravljica v 6. dejanjih (12 slikah) 50c
NA KRIVIH POTIH (ž). Igra v petih dejanjih 20c
NEDELJSKE URE NA DRUŠTV. ODRIH. Silv. Sardenko 50c
1. **Nevesta z Libanona.** 3 dramatske slike.
2. **Ženin iz Nazareta.** Slavospev v dram. prizorih.
3. **Selski angel.** Igra v 2. dejanjih (ž).
4. **Dve prerokinji.** Dramska silhueta (ž).

NIŽAVA. Muzikalna drama s predigro v 2. dejanjih 20c
NOČ NA HMELNIKU. Dr. Lah. Igra v 3. dejanjih 30c
OKRUTNA ŠALA. Igra v štirih dejanjih 75c
OPOROKA LUKOVŠKEGA GRAŠČAKA. Veseloigra v 1 dejanju 40c
ORLIČI IN DRUGI TIČI. Igra za mladino v 3. dejanjih.... 5c
OTROŠKI ODER. Igrice za mladino 40c
PALČEK POTEP. A. Pajme. Pravljična igra v 3. dejanjih 25c
PETERČKOVE POSLEDNJE SANJE. Pav. Golia. Božična povest v 4. slikah 50c
PIKOVA DAMA. Opera v 3. dejanjih in 7 slikah 25c
PEG, SRČEK MOJ. Veseloigra v treh dejanjih 60c
POLJUB. Prostonarodna opera v 2. dejanjih 20c
POTOPLJENI ZVON. Dramatska bajka v 5. dejanjih 75c
PRECIJOZA. Igrokaz v 4. dejanjih 15c
PROSLAVA SV. CIRILA IN METODA. — **Modrost** (m). Prizor iz Cirilove mladosti. — **Smrt sv. Cirila,** blagovestnika. (m). — **Domov.** (ž) Dramatska slika v enem dejanju 50c
PUŠČAVNIKOV ZVONČEK. Komična opera v 3. dej..... 25c
RADI OREHA. Ljudska igra v 3. dejanjih 35c
REVČEK ANDREJČEK. Ljudska igra v 5. dejanjih 45c
RODOLJUB IZ AMERIKE. Veseloigra s petjem v 3. dej. 40c
VRTINEC. Janez Žagar. Drama v 3. dejanjih 70c
ZAKLETI GRAD. Romantična igra v petih dejanjih 75c
ZAPRAVLJIVEC. Čarobna pravljica v treh dejanjih 45c
ZA NOVI ROD. Stanko Majcem. Tri enodejanke. — **Profesor Gradnik** (m). — **Knjigovodja Hostnik** (m). — **Zamorka** 45c

ZBIRKA LJUDSKIH IGER.
2. snopič. — Vedeževalka (m). — Kmet Herod (m). — Župan Sardamski (m). — Jeza nad petelinom in kes (ž). 30c
3. snopič. — Mlini pod zemljo (m). — 7. in 8. snopič. — Sinovo maščevanje ali Spoštuj očeta (m). — Za letovišče (m). — Občinski tepček (m). — Dve materi (ž). — Nežka z Bleda (ž). — Najdena hči (ž). — Napevi k igram: Pesem Olge. — Pesem angelov. — Pesem žanjic. — Z grada doli. — Zvonovi pritrkavajo. — Cigan je zmaknil klarijent. — Pesem z vrh gora odmeva. — Pozdravljamo te srce blago 50c
9. snopič. — Na betlehemskih poljanah (m). — Kazen ne izostane (m). — Očetova kletev (m). — Čašica kave (ž). 30c
10. snopič. — Fernando, strah Avstrije (m). — Rdeči nosovi (m). — Zdaj gre sem, zdaj pa tja (m). — Poštna skrivnost ali začarano pismo (m). — Strahovi (ž)..... 30c
12. snopič. — Izgubljeni sin (m). V ječi (m). — Pastirci in kralj (m). — Ljudmila (ž). — Planšarica (ž)..... 30c
13. snopič. — Vestalka (ž). — Smrt Marije Device (ž). Marijin otrok (ž). 30c
14. snopič. — Sv. Boštjan (m). — Junaška deklica (ž). — Materin blagoslov (za mladino) 30c
15. snopič. — Turki pred Dunajem (m). — Fabijola in Neža (ž) 30c
16. snopič. — Mojstra Kržišnika božični večer (m). — Svojeglavna Minka (ž) 30c
17. snopič. — Dimež, strah kranjske dežele (m). — Oh, ta Polona (ž). — Prisiljen stan je zaničevan (ž)..... 30c

Naročilom je priložiti denar, podisi v gotovini, Money Ordru, bančnem draftu ali v znamkah. Knjige pošiljamo poštnine proste. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

ZAŠČITA ZALEDJA PROTI VOJNIM STRUPOM

(Dalje)

2. Pregled strupenih plinov.

Naša dolžnost je, da seznanimo pravočasno naše občinstvo s strupenimi plini in da mu damo v smislu intencij "Rdečega križa" nekaj misli in navodil, kako naj se v slučaju kemijske vojne zaščiti. Ogledati si moramo najprej vojne strupe, da jih spoznamo, da izvemo, kako delujejo, in potem še, kaka obrambna sredstva so priporočljiva.

Kateri so torej do sedaj znani vojni strupi ali ultrastrupi?

Prvo, kar nam je treba vedeti, je: vojni strupi so kemične snovi večina iz grupe balogenov in njihovih derivatov, ki morejo sleherno bitje v trenotku uničiti ali ga vsaj onesposobiti za vsako delo. Uporabljajo jih v obliki plina ali tekočine ali trdih šnovi. Pri navadni temperaturi so vojni strupi večinoma tekočine ali trde snovi, ki se šele pri eksploziji sprostijo in spremenijo svojo obliko.

Vojni strupi so v obliki plinov, tekočin in trdih snovi. Po večini so bili že vsi rabljeni v zadnji svetovni vojni. Računati pa moramo, da bo v prihodnji vojni gotovo še kaj novih, katerih sestavino in učinkovanje bomo morali takoj preštudirati, da bomo mogli poskrbeti za obrambna sredstva.

Izmed vojnih strupov v plinasti obliki sta klor in fosgen težka plina, cianvodenične kisline in ogljikov monoksid, ki ni prišel dosti v poštev, pa sta lažja od zraka. Prva dva se sesedeta in razširita pri tleh v najnižjih zračnih plasteh. Uporabljajo jih v vojne svrhe tako, da napolnijo z njimi granate in bombe.

Tudi tekoče strupe napolnijo v granate, šrapnele, bombe in podobne izstrelke. Takoj po eksploziji se strupi razpršijo oziroma izhlapijo v zrak nad pokrajino kakor drobne kapljice dežja ali kakor megla in ostanejo še dolgo časa v zraku po tleh in predmetih, ogrožajoč življenje.

Strupi v obliki trdih snovi, primešani izstrelkom, so tako napravljeni, da se v trenotku eksplozije razpršijo v droben prah, ki oškoduje sleherno bitje, katero doseže.

Po načinu, kako vojni strupi delujejo na človeka, jih delimo v pet vrst. Te vrste so:

1. dušljivi plini,
2. pravi strupi,
3. koževci ali mehurjevci,
4. kihavci,
5. solzavci.

3. Dušljivci.

V to skupino spadajo: klor, fosgen, difosgen, kloropikrin in bromaceton Ako pridejo ti strupi v nezavarovana pljuča, povzročajo takoj kašelj in končno zadušijo sleherno bitje pa naj bo človek ali žival. Čim bolj so dušljivci koncentrirani (stisnjeni, gosti), tem huje vplivajo. V slučaju, da jih vdihamo, ko je njihova koncentracija največja, tedaj nastopi jako hitro smrt, in sicer radi zrahljanja žilnih kapilarnih sten v pljučih stopi krvna srkavica v pljučno tkivo, nakar organ oteče in dihanje preneha; pena se pokaže na ustnicah. Če vdihamo 45 mgr fosgena, je z nami konec že v eni minuti.

V manj težkih slučajih se simptoni (znaki) te zastrupitve lahko opazujejo.

Razločujemo maligne, težke in srednje slučaje obolenja oziroma zastrupitve.

Najprej vidimo, da pacijenta v grlu nekaj draži, da ga v prsih duši in da težko diha in silno kašlja. Pacijent si hiti odpenjati ovratnik in toži, kako ga tišči in davi, na obrazu se mu pozna strah. Kaj kmalu se pridruži težaven kašelj. Če v takem stanju odnesemo pacijenta brž kar ležečega na svež zrak, ali če mu omogočimo, da diha skozi masko, ali če mu damo dihati čisti kisik, je še upati, da ozdravi, vendar ostane še potem dolgo ves slaboten. Ako to opustimo, zastrupljeni tako oslabi, da postane ves bled, da diha le površno, zastrupljenec hoče bežati. Nato nastopi cianoza — kri mu zastaja in se zgosti — in puls žile se zviša na 100—140 v minuti. V črevih in želodcu se pojavijo nevarni znaki bljuvanja. Apetit izgine. Vse, kar pacijent užije, mu povzroča bolečine in javlja se obstipacija (zaprtost) ali pa driska. Vranica se poveča in anurija sledi — voda se zapre. Telesna temperatura je ves čas visoka, krvni pritisk zmanjšan in neznosen glavobol se pridruži. Končno postane pacijent ves apatičen, somnolenten (brezbrižen) in umre.

Važen je v tem poteku tretji dan, ko nastopi, ali smrt ali pa se javljajo znaki zboljšanja: temperatura pada, puls se izboljšuje, pade na 60—40 v minuti in dihanje postaja lažje. Vendar tudi če pacijent okreva, mu ostanejo neke komplikacije v pljučih, pri najmanjšem naporu se mu lahko povrne zastrupljenje z vsemi znaki otoka pljuč itd. — pridruži se pljučnica, pneumonia, bronchpneumonia, aktivacija latentne tuberkuloze; že umirjeno stanje tuberkuloze se zopet oživi — in vse zavisi samo od tega, da-li preboli tudi te sekundarne, pridružene bolezni ali ne.

SUCH IS LIFE—

THE NIGHTMARE
"Oh! For a word in fifteen letters meaning 'horse laugh' in Chinese."